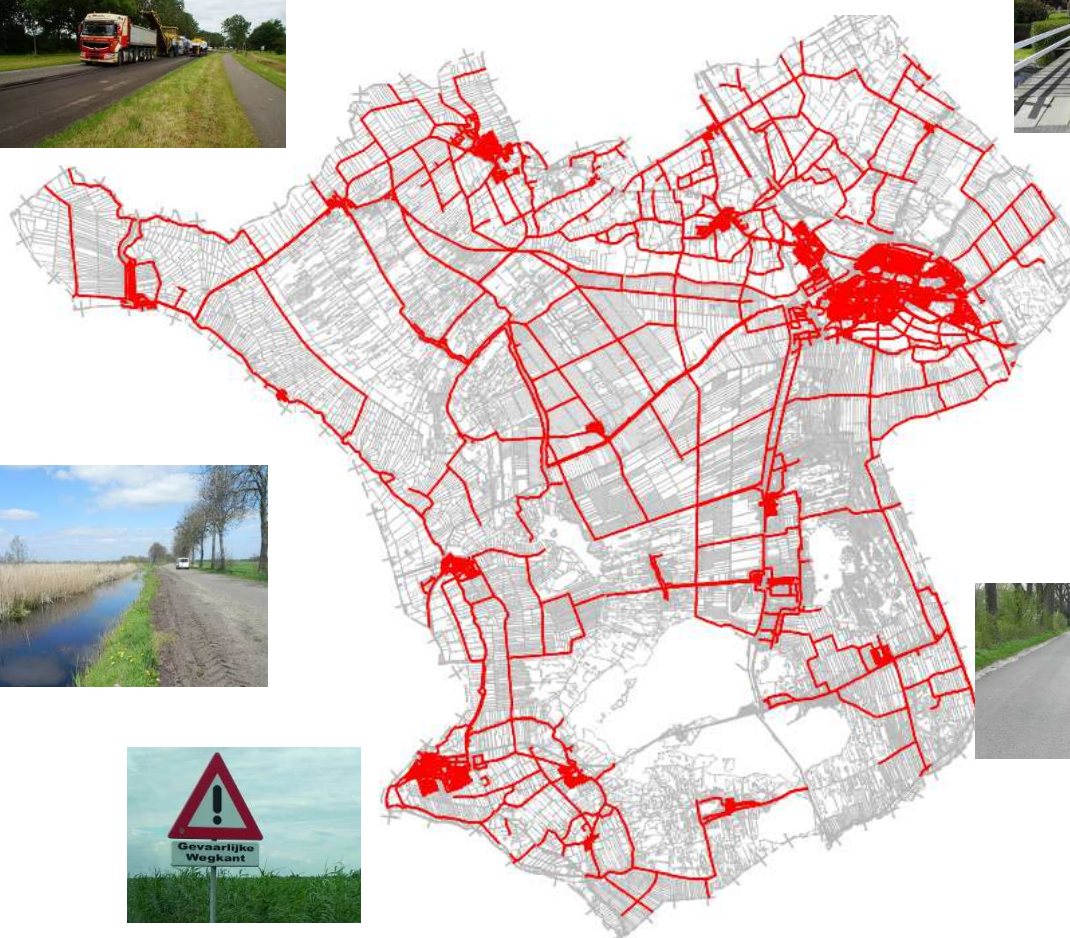

Beleidsplan Wegen Steenwijkerland

incl. MeerJarenProgramma Wegbeheer 2017 - 2020

“Overwegen”

“Wegennet Up To Date”

“Onderhoud Op Maat”

“Inspirerend Partnerschap”

Inhoud beleidsplan Wegen "overwegen"

	pag
Introductie	3
1. Beheervisie Wegen	4
2. Speerpunten	5
• Wegennet up to date	
• Onderhoud op maat	
• Inspirerend partnerschap	
3. Overwegingen	8
• Beeldkwaliteit	
• Technische kwaliteit	
• Risico's en onzekerheden	
4. Meerjarenprogramma wegbeheer	13
• onderhoud en exploitatie	
• vervanging en investering	
• participatie en communicatie	
5. Financiën	14
• exploitatie dagelijks beheer	
• voorziening grootonderhoud	
• investeringsplan	
Bijlagen	v.a. 16

Introductie

In het collegeprogramma “*Verantwoord Anders*” hebben wij onder de noemer “*Steenwijkerlanders voelen zich thuis*” concrete doelen gesteld als het gaat om kwaliteit en duurzaam beheer van de openbare ruimte. En in het verlengde daarvan voor verkeer, veiligheid en het onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden. Daarbij zien wij de initiatieven van, en samenwerking met de Steenwijkerlanders als belangrijke input om als gemeente maatwerk te kunnen leveren in het beheer van de openbare ruimte als geheel.

Voor u ligt het “Beleidsplan Wegen; Overwegen”. Daarin hebben wij bovenstaande doelstellingen vertaald in een Beheervisie en een Voorlopig-MeerJarenProgramma voor de wegen, paden en pleinen in onze gemeente, inclusief kostendekkingsplan. Als zodanig vormt dit beleidsplan een van de vertrekpunten in het overleg met Plaatselijk Belang- en Wijkorganisaties over leefbaarheid en beheer van de buitenruimte van kernen en wijken. Ook is het de onderlegger voor de programmabegroting voor de komende jaren.

Het Voorlopig-MeerJarenProgramma Wegbeheer is gelijktijdig met het Meerjarenprogramma Verkeer en Verkeersveiligheid opgesteld. Beide programma’s zijn ontwikkeld vanuit drie gezamenlijke speerpunten, te weten:

- Wegennet up to date
- Onderhoud op maat
- Inspirerend Partnerschap

Daarbij zijn de opgenomen maatregelen en projecten naar inhoud, planning en financiën op elkaar afgestemd. Zodoende vormen deze twee programma’s een samenhangend geheel in de programmabegroting en het gesprek over “wegen en verkeer” met PBW’s, ondernemers, maatschappelijke partners en/of (subsidiërende) instanties

In dit “Beleidsplan Wegen; Overwegen” komen achtereenvolgens aan de orde:

- Hoofdstuk 1; Beheervisie Wegen
- Hoofdstuk 2; Speerpunten
- Hoofdstuk 3; Overwegingen
- Hoofdstuk 4; MeerJarenProgramma Wegbeheer 2017-2020
- Hoofdstuk 5; Financiën

Als gevolg van veroudering van de inrichting en wegconstructie van een toenemend aantal wegen staan we aan het begin van een periode van “overwegingen” als het gaat om belangen, verantwoordelijkheden en (financiële) mogelijkheden. Daarom hebben wij bij het opstellen van dit beleidsplan nadrukkelijk stil gestaan bij het bepalen van onze uitgangspunten betreffende kwaliteit, risico’s en onzekerheden. Onze overwegingen daarbij zijn verwoord in hoofdstuk 3. Achterliggende themakaarten zijn opgenomen in bijlage 4.

In de bijlagen zijn opgenomen:

- Bijlage 1; Meerjarenplan Groot Onderhoud Wegen 2017-2020
- Bijlage 2; Actieplan Veilige Bermen
- Bijlage 3; voorbeeld risicomatrix “model Dordrecht”
- Bijlage 4; themakaarten beleidsplan wegen Steenwijkerland

Hoofdstuk 1; Beheervisie wegen

In het collegeprogramma zijn de ambities voor het beheer van de openbare ruimte en het wegennet gedefinieerd in “programma 4. Steenwijkerlanders voelen zich thuis” onder de titels “Thuis in de openbare ruimte”, “Veiligheid voorop”, “Goed toegankelijk” en “Initiatiefrijk”. Binnen dit programma beschouwen wij ons uitgebreide, grotendeels historische, netwerk van wegen, paden en pleinen als een waardevol bezit en als een belangrijk middel om het dagelijkse woon-, werk- en recreatieve verkeer mogelijk te maken en veilig, efficiënt en duurzaam af te wikkelen. Daarmee willen wij de sociale en economische kracht, de bereikbaarheid en leefbaarheid, en het cultuurhistorische karakter van onze wijken, kernen en tussenliggende buitengebieden blijvend ondersteunen en versterken.

Om duidelijk te maken dat we ruimte willen maken voor allerlei belangen en initiatieven vanuit de samenleving zien wij de inbreng van inwoners, ondernemers en partijen als uitgangspunt, óók voor onze wegbeheertaak. Opvolging van wettelijke (wegbeheer)taken en behoud/versterking van sociale-, milieu- en kapitaalswaarde (“People, Planet, Profit”) zijn daarbij essentiële randvoorwaarden. Wij richten onze wegbeheertaak daarom vraaggestuurd en gebiedsgericht in. Met in achtneming van onze eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het gehele gemeentelijke wegennet en een verantwoorde (als ondergrens gedefinieerde) *basiskwaliteit*. Dat geldt voor zowel het tracé, de dimensionering en de fysieke inrichting als voor de technische staat en verzorging van de weg als geheel.

De eerder door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsdoelstellingen (voor beeldkwaliteit en technische staat) beschouwen wij nog steeds als de beoogde *basiskwaliteit*. Het behoud van dit kwaliteitsniveau zien wij als kerntaak en bijzondere opgave in het wegbeheer voor de komende jaren. Dit zal na 2020 zeker gepaard met extra kosten voor grootonderhoud en vervangingen als gevolg van de toenemende veroudering van het wegennet. Door per direct te investeren in levensduurverlengende maatregelen (uitstel van vervanging en reconstructie van verhardingen) en beheerbewuste planvorming bij nieuwbouw en reconstructies spannen wij ons in om de toekomstige financiële effecten af te zwakken. Zonder dat daarbij sprake is van onverantwoorde risico’s voor weggebruikers en omwonenden.

Wij zullen deze kerntaak verbinden met de ruimtelijke en verkeerskundige projecten en ambities in verwante gemeentelijke opgaven zoals verwoord in bijvoorbeeld “de Omgevingsvisie”, het “Meerjarenprogramma Verkeer en Verkeersveiligheid” en het “Gemeentelijk Watertakenplan”. De verdere verbetering van het fietspadennet en het verkeersveiliger maken van smalle agrarische wegen in het buitengebied door verbreding en/of verstevigen van verzwakte wegbermen zien wij voor de korte termijn als prioriteit.

Het beoogde(aanvullende) maatwerk willen wij waar maken en leveren vanuit een gezamenlijke inspanning met betrokken externe belanghebbenden en initiatiefnemers. Ter ondersteuning van deze samenwerking zien wij intensivering van de communicatie met inwoners, ondernemers en partijen over het beheer van de openbare ruimte als belangrijke succesfactor. Hetzelfde geldt voor samenwerking met PBW’s in een heldere overlegstructuur en gezamenlijke projecten.

Hoofdstuk 2; Speerpunten

I. Wegennet up tot date

Het wegennet van Steenwijkerland is een gevarieerd net van verschillende routes, wegen, straten, kruisingen, paden en pleinen. Binnen én buiten de bebouwde kom. De totale lengte daarvan bedraagt ruim 720 kilometer waarvan c.a. 160 kilometer aan fietspaden. Het totale verhardingsoppervlak bedraagt 3.832.374 vierkante meter (exclusief bermen en bermsloten). Sommige wegen zijn net ontworpen, aangelegd en ingericht. Indeling en inrichting van andere wegen zijn al jaren oud. Omdat functie en gebruik in de loop van de tijd veranderen voldoet een aantal wegen en paden niet meer aan eisen van deze tijd. Denk aan eisen en behoeften uit oogpunt van:

- verkeer en veiligheid (o.a. breedte, inrichting, kruisingen, bermen, en verlichting)
- milieu en duurzaamheid (o.a. geluid/trillingen, materiaalgebruik en waterhuishouding)
- stedenbouw en landschap (o.a. combinatie van functies, vormgeving, uitstraling, beleving, oriëntatie, landschappelijke inpassing, cultuurhistorische waarden, flora en fauna).
- veranderende behoeften vanuit de weggebruikers, aanwonenden of ondernemers als het gaat om het functioneren van de weg of het plein in het dagelijks gebruik.

Een goed voorbeeld is de veroudering van de doorgaans smalle plattelandsweg in het buitengebied. Tractoren, machines en vrachtwagens zijn groter, breder, zwaarder en sneller geworden. Het agrarische bedrijf en bijbehorende logistiek zijn veranderd. De wegen worden ook steeds meer gebruikt voor woon-werkverkeer, en door recreanten en schoolgaande jeugd. De plattelandsweg “van toen” kan het verkeer “van vandaag” niet meer aan. De wegen en rijbanen zijn te smal. Funderingen, wegconstructies en bermen te zwak. Aansluitingen en bochtstralen te krap. De veiligheid van de weggebruiker is in het geding. Andere voorbeelden zijn wegen binnen de bebouwde kom zoals de Veneweg in Wanneperveen. Bij deze weg zijn onlangs, gelijktijdig met het groot onderhoud van de weg, diverse aanpassingen in de inrichting van de buitenruimte doorgevoerd. In nauwe samenspraak met de betrokken PBW, bewoners en ondernemers.

Afgelopen zomer is een verkennend onderzoek uitgevoerd. Om te zien of het wegennet nog voldoet aan de eisen van deze tijd. Tijdens deze verkenning is gebleken dat de inrichting van 209 kilometer niet meer voldoet aan één of meerdere van de hiervoor genoemde eisen. Een groot deel daarvan betreft te smalle wegen met beschadigde grasbermen in het buitengebied.

Daarom stellen wij voor om

- 1. In samenspraak met PBW's en partijen, en in combinatie met de reguliere weginspecties en de geplande monitoring vanuit het “Meerjarenprogramma verkeer en verkeersveiligheid”, nader onderzoek te doen naar de indeling, inrichting en functioneren van het gemeentelijke stelsel van wegen en paden. Op basis daarvan stellen wij een integraal investeringsplan op voor de “update” van het wegennet. De accenten zullen daarbij liggen op veiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid, recreatie en toerisme. Dit investeringsplan zal onderdeel uit maken van komende programmabegrotingen.***
- 2. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit nadere onderzoek te starten met het investeren in verbreding en/of versteviging van ernstig beschadigde plattelandswegen en bermen. Onder de noemer “Actieplan Veilige Bermen”. Te beginnen met wegen met meerdere functies die vanaf 2018 zijn opgenomen in het meerjarenplan groot onderhoud wegen 2017-2020 (totale lengte c.a. 35 kilometer te verbeteren wegen).***

II. *Onderhoud op maat*

Funderingen en verhardingen van het wegennet van de gemeente Steenwijkerland verouderen. Op dit moment is ruim 11% van de verhardingen meer dan 50 jaar oud. Weer 10 jaar later is in totaal ruim 21% meer dan 50 jaar oud. Doorgaans belooft de technische en economische levensduur van een wegconstructie 40 tot 60 jaar. De gemeente staat daarom aan de vooravond van een omvangrijke vervangingsopgave. Het zonder meer toepassen van de gebruikelijke technische richtlijnen en normkosten zou in de komende 15 jaar leiden tot meer dan een verdrievoudiging van de huidige bestedingen in het grootonderhoud; van circa één miljoen per jaar naar drie miljoen per jaar. Die zelfde technische richtlijnen en normkosten zouden ook leiden tot een groot aantal vervangingsinvesteringen. De kapitaalslasten daarvan (rente en afschrijving) zouden in de periode 2021 tot 2030 oplopen van nul euro tot ruim anderhalf miljoen euro per jaar. Dit is een haast onmogelijke financiële opgave voor de gemeente Steenwijkerland. Toch zijn investeringen noodzakelijk om een verantwoord wegbeheer te kunnen voeren.

Daarom stellen wij voor om niet alleen de technische richtlijnen en normkosten in de groot-onderhouds- en vervangingsopgave te betrekken. Maar ook kritisch te kijken naar nut en noodzaak uit oogpunt van plaatselijke omstandigheden, functie en gebruik. En daarbij verwaarloosbare en lage risico's te accepteren. We kiezen voor een risico bewuste en gebiedsgerichte aanpak; de juiste maatregel, bepaald in samenspraak met de juiste partners, op de juiste plek, op het juiste moment. Met zo min mogelijk extra investeringen. Een aanpak die uitgaat van:

1. **Het behoud van de huidige beeldkwaliteit op niveau "Basis" (CROW)** als opgave voor het dagelijks beheer. Gericht op de uiterlijke verzorging van de openbare ruimte als geheel en op praktisch functioneren / dagelijks gebruik van voorzieningen. Op het fietspadennet wordt de beeldkwaliteit op niveau "Hoog" aangehouden.
2. **Het behoud van de technische kwaliteit op niveau "Basis" (CROW kwaliteitsniveau "R")** als opgave voor groot onderhoud en vervanging. Gericht op duurzaam behoud van functies en instandhoudingen van het wegennet. Op het fietspadennet wordt de technische kwaliteit op niveau "Hoog" aangehouden.
3. **Instelling van het risicoprofiel "Laag" ("risicomatrix model Dordrecht")** ter voorkoming van middelgrote en grote risico's als het gaat om veiligheid, overlast, bereikbaarheid, imago en financiën / schadeclaims.
4. **Instelling van een "voorziening grootonderhoud wegen"** als dekking van het meerjarenplan grootonderhoud wegen. Deze voorziening maakt het mogelijk om de planning van wegenonderhoud af te stemmen op afspraken met PBW's, partners en de meerjarenprogramma's voor verkeer en verkeersveiligheid en rioolbeheer.
5. **Investerings in levensduurverlengende maatregelen** uit oogpunt van economische levensduur en uitstel kostbare investeringen in vervanging van wegconstructies.

Met deze aanpak blijft de beeldkwaliteit en technische staat van het wegennet op peil. Het bestedingsniveau in het wegbeheer zal hierdoor na 2020 nog steeds oplopen. Maar niet in de omvang en het tempo zoals die op basis van puur technische richtlijnen en normkosten zijn geprognosticeerd.

(zie ook hoofdstuk 3; afwegingen)

III. *Inspirerend partnerschap*

Steeds vaker betreft de gemeente inwoners in de initiatieffase van een project. En andersom. Vanuit onze speerpunten “wegennet up tot date” en “onderhoud op maat” ontstaat als vanzelf de behoefte aan directe contacten en intensieve samenwerking met inwoners, ondernemers en andere organisaties. **Daarom zetten wij in op intensivering van de samenwerking met PBW's en partners bij het voorbereiden en plannen van gemeentelijke beheermaatregelen. In combinatie met actieve ondersteuning van burgerinitiatieven bij het plaatselijk verbeteren van de leefbaarheid in buitengebied, centra, wijken, dorpen en buurten en behoud van de kwaliteit van het wegennet.** Als aanvulling op de bestaande contacten, de inzet van de “coördinatoren kernen en wijken”, de gebruikelijke informatie- en communicatie kanalen en de intake en behandeling van meldingen c.a.

PBW's

In het afgelopen voorjaar heeft een vertegenwoordiging van een aantal PBW's tijdens een daartoe georganiseerd overleg **positief gereageerd** op een aantal suggesties van de gemeente:

- We plaatsen het onderwerp “**beheer openbare ruimte**” **structureel op de agenda** voor samenwerking tussen PBW's en gemeente. Daartoe zou de gemeente twee van de vier clusters van PBW's per jaar willen bezoeken. Om wederzijdse plannen voor de openbare ruimte te delen.
- We informeren alle PBW's elk jaar over de **VOORLOPIGE-MeerJarenPlannen voor het beheer van de openbare ruimte**. Bijvoorbeeld in de vorm van publicaties op de gemeentelijke website in combinatie met een (jaarlijkse) informatieve themabijeenkomst voor alle PBW's.
- We werken en voeren dit meerjarenplan grootonderhoud wegen in 4 jaar tijd **gebiedsgericht** uit in **samenspraak met de PBW's**. Waar nodig wordt het Voorlopig-MeerJarenPlan daarop aangepast. De desbetreffende kernen en wijken kunnen zich zo tijdig voorbereiden en anticiperen op gemeentelijke maatregelen en projecten. Dit geldt met name voor het onderhoud van woonstraten, voetpaden, pleinen en parkeerplaatsen.

Deze aanpak biedt veel meer ruimte voor elke PBW om vroegtijdig haar eigen ideeën, initiatieven en projecten te verbinden met de inzet van de gemeente. **Daarom heeft het college zich voorgenomen om deze suggesties met ingang van 2017 samen met de PBW's in de praktijk te brengen.**

Communicatie

Het college beschouwt de intensivering van de communicatie met inwoners, ondernemers en andere partners als belangrijke impuls in het beheer van de komende jaren. Het goed informeren van de inwoners over de gemeentelijke inzet in de openbare ruimte hoort daarbij. **Daarom werken wij aan oplossingen om de achtergronden van het beheer, de onderhoudsmaatregelen en de integrale projecten “beter op de kaart te zetten”.** Op dit moment oriënteren wij ons op de ontwikkeling van een (interactief) online “Atelier Leefomgeving” en een “Projectkaart Leefomgeving” waarmee de gemeente de mensen informeert over activiteiten in het beheer van de openbare ruimte. In het atelier worden ook de eigen (groeps-) projecten en initiatieven van inwoners gepubliceerd.

Participatie in burgerinitiatieven

Steeds vaker verzoeken bewoners, ondernemers en andere organisaties de gemeente om toestemming, om in actie te komen, en/of “om te zorgen voor/dat” als het gaat om eigen initiatieven in de openbare ruimte. Men is dan gebaat bij een snelle, adequate en effectieve afhandeling en/of ondersteuning door de gemeente. **Daarom zal de beheerorganisatie zich inspannen om actief kennis te maken met, en mee te draaien in, sociale netwerken en initiatieven. Een nog op te stellen praktische leidraad zal het maken van afspraken over zelfwerkzaamheid of (alternatief) gebruik van parken, pleinen of oevers ondersteunen.**

Hoofdstuk 3; Overwegingen

De kwaliteit van het wegennet

Beeldkwaliteit

Door het CROW (nationale kenniscentrum voor verkeer en infrastructuur) is een systematiek ontwikkeld voor het maken van beleidskeuzes en prognosticeren van beheerkosten voor wegen, groen, straatmeubilair, stedelijk water, kunstwerken, etc. in de openbare ruimte. De 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2013' biedt een landelijke standaard voor kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte. Deze standaard wordt ook door de gemeente Steenwijkerland gehanteerd bij het plannen en uitvoeren van **dagelijks verzorgend onderhoud**. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in deze systematiek gehanteerde kwaliteitsniveaus.

Kwaliteitsniveau	Omschrijving	Indicatie kwaliteit	Relatie met wegbeheer
A+	Zeer hoog	Nagenoeg ongeschonden	Er is geen schade
A	Hoog	Mooi en comfortabel	Er is enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden
B	Basis	Functioneel	De waarschuwingsgrens is overschreden: er is klein onderhoud nodig of binnen vijf jaar is groot onderhoud nodig
C	Laag	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder	De richtlijn is overschreden: er is binnen twee jaar groot onderhoud nodig
D	Zeer laag	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkstelling [1] of sociale onveiligheid	De richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig

De aan deze kwaliteitsniveaus gekoppelde maatregelpakketten en normkosten leiden voor verschillende openbare ruimten, en onderdelen daarvan, tot uiteenlopende kostenprognoses.

De daadwerkelijk geleverde beeldkwaliteit is in de periode 2010 – 2015 tijdens burgerschouwen door de inwoners van Steenwijkerland met een voldoende (cijfer 6,3 tot 6,7) gewaardeerd.

Technische kwaliteit

Door het CROW (nationale kenniscentrum voor verkeer en infrastructuur) is een systematiek ontwikkeld voor het maken van beleidskeuzes en prognosticeren van beheerkosten voor wegen en bijbehorende infrastructuur. Vrijwel alle wegbeheerders in Nederland maken gebruik van deze systematiek bij het beheren, programmeren en budgetteren van **grootonderhoud** op wegen. Zo ook de gemeente Steenwijkerland. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in deze systematiek gehanteerde kwaliteitsniveaus, beschouwd vanuit een aantal landelijk veelvuldig gehanteerde beleidsthema's.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat bij het hanteren van al deze kwaliteitsniveaus geen sprake is van kapitaalvernietiging. Er treedt ook geen gevolgschade op en de beheerder mag aannemen dat deze niet ten rechte juridisch aansprakelijk kan worden gesteld. Daarbij gaat men er van uit dat alle aan het kwaliteitsniveau gekoppelde maatregelen volledig worden uitgevoerd. De herinrichting of upgradings van een weg is niet in de maatregelpakketten opgenomen en dus ook niet verdisconteerd in de normkosten.

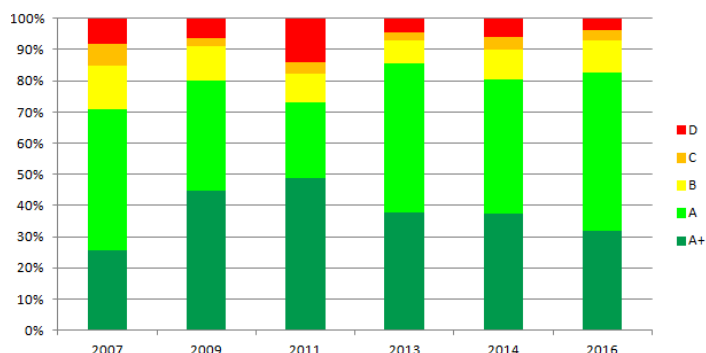

Beleidsthema	Beleidsprofiel			
	R ⁺⁺	R [*]	R	R ⁻
Veiligheid	Kans op ongevallen geminimaliseerd	Kans op ongevallen klein	Kans op ongevallen klein	Kans op ongevallen klein
Bereikbaarheid	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid beperkt minder
Comfort	Zeer comfortabel	Comfortabel	Comfortabel	Enigszins oncomfortabel
Aanzien	Zeer verzorgde uitstraling	Verzorgde uitstraling	Redelijk verzorgde uitstraling	Matige uitstraling
Leefbaarheid	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid beperkt minder
Milieu	Belasting op milieu zo beperkt mogelijk	Belasting op milieu lager dan wettelijke eisen	Belasting op milieu conform wettelijke eisen	Belasting op milieu conform wettelijke eisen

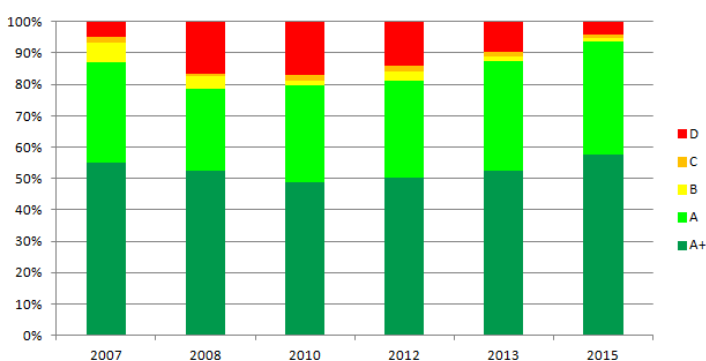
In de afgelopen jaren varieerde het percentage van de wegen dat voldeed aan de gestelde kwaliteitseisen (“basis” of hoger) van 82% tot 95 % voor elementenverhardingen. Van 83% tot 93% voor asfaltverhardingen.

Het deel van het wegennet dat bij wegininspecties een niveau “C” of “D” (vergelijkbaar met “R-”) scoorde, en daarom (tijdelijk) niet voldeed aan het gestelde kwaliteitsniveau “R”, bedroeg in de afgelopen 10 jaar gemiddeld c.a. 12% van de totaal geïnspecteerde wegoppervlakte. Zie onderstaande tabellen.

Asfaltverhardingen; resultaten wegininspecties 2007 - 2016

Elementenverhardingen; resultaten wegininspecties 2007 - 2015

Door adequaat wegenonderhoud is het percentage van asfaltwegen dat niet aan de gestelde eisen voldoet vanaf 2011 stapsgewijs teruggebracht van 17% in 2011 naar 7% in 2016. Voor de elementenverhardingen is het percentage vanaf 2011 teruggebracht van 18% in 2010 naar 5% in 2015.

Afweging kwaliteit en kosten

Indien voor de beeldkwaliteit en technische kwaliteit in de gehele gemeente het niveau "A" of "A+" ("Hoog") wordt gehanteerd bedragen de gemiddelde meerkosten voor het totale wegenonderhoud ruim 20%. De minderkosten voor "C" of "D" ("Laag") bedragen 20% tot 30% ten opzichte van de jaarlijkse onderhoudskosten op niveau "B" ("Basis"). Deze ramingen zijn gebaseerd op normkostenberekeningen.

In voorliggend beleidsplan wegen is voor beeld en techniek het kwaliteitsniveau "B" als minimaal te realiseren "basiskwaliteit" gehanteerd. Daarmee wordt:

- ***het huidige kwaliteitsniveau van het wegennet van de gemeente Steenwijkerland behouden.***
- ***de veiligheid en het comfort voor de weggebruikers, het aanzien en de leefbaarheid van de kernen en wijken niet aangetast.***
- ***voorkomen dat binnen en ná de planperiode meerkosten ontstaan als gevolg van ernstiger schade en hinder en daarop volgend extra (groot) onderhoud.***

Alle kostenramingen in het MeerJarenProgramma Wegbeheer zijn daarop gebaseerd.

Risico's en onzekerheden

Waarden en Risico gestuurd beheer.¹

Het doel van risicomangement in het beheer van de openbare ruimte is het leveren van een basis voor het rationeel nemen van beslissingen. Hierdoor is men in staat om betere onderbouwingen te maken voor vervangingsinvesteringen en/of beheer. Zoals de keuze tussen correctief of (mate van) preventief onderhoud. Risico gestuurd beheer vergroot de bewustwording rondom de risico's die worden gelopen bij het beheer van assets (objecten in eigendom van de gemeente) in de openbare ruimte. Hierbij draagt risico gestuurd beheer bij aan een beter onderbouwde besluitvorming:

- Bij introductie van nieuwe systemen (o.a. wegen, riolen, groen, water, vastgoed, etc.)
- Bij de afweging van de noodzaak van investeringen in het beheer van bestaande systemen.
- Bij de prioritering voor mogelijke beheeractiviteiten (o.a. onderhoud, vervanging, toezicht)

Hiernaast wordt door toepassing van deze systematiek, inzicht verkregen in:

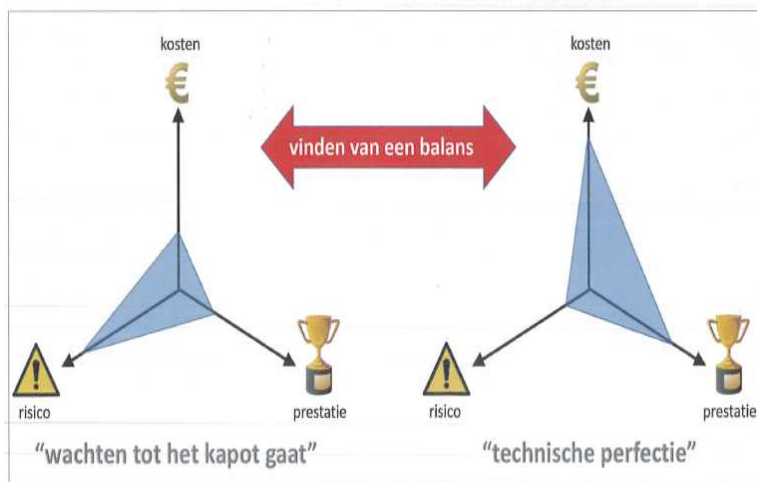
- wat de huidige veiligheid van de onderdelen van de openbare ruimte is (het inschatten van faalkansen).
- wat een acceptabel veiligheidsniveau is.
- welke maatregelen het meest effectief zijn.

---

¹ Bron: Vakblad Riolerings; Gerrit de Leeuw en Patrick Douwsma

Risico

Wat houdt het begrip “risico” nu precies in? Een risico is gedefinieerd als een gebeurtenis die één of meerdere “bedrijfswaarden” (strategische doelstellingen) negatief beïnvloed. Risico’s worden berekend door een kans van optreden te vermenigvuldigen met een bijbehorend effect op de bedrijfswaarden. Ofwel; risico = kans x effect. Doorgaans wordt gestreefd naar een optimale balans tussen kosten, prestaties en risico’s. Hierbij worden de risico’s naar een voor de gemeenteraad acceptabel niveau gebracht (en niet per sé naar nul).

Bedrijfswaarden

Binnen de zorg voor de openbare ruimte moeten afwegingen van risico’s plaatsvinden. In dit kader is het belangrijk welke zogenoemde bedrijfswaarden worden gehanteerd. Dit zijn feitelijk de basiselementen, met een rand voorwaardelijk karakter, voor de (strategische) doelstellingen. De raad stelt de bedrijfswaarden vast op basis waarvan de risicomatrix wordt opgesteld.

Bedrijfswaarden zijn bijvoorbeeld:

- Veiligheid.
- Maatschappelijke betrokkenheid.
- Milieu/Gezondheid.
- Bereikbaarheid/toegankelijkheid.
- Aantrekkelijkheid/economie-recreatie.
- Duurzaamheid / ecologie
- Imago.

Onderhoud ZONDER risicomangement

Onderhoud MET risicomangement

Risicomatrix

Om het begrip risico in een risicomatrix te verwerken, zijn enerzijds de effecten van een gebeurtenis omschreven en is anderzijds een verwachtingswaarde (kans) van een gebeurtenis opgenomen. Het effect van een gebeurtenis wordt gekenmerkt door een beperkt aantal labels: ‘nihil’, ‘gering’, ‘matig’, ‘groot’ en ‘extreem’. De verwachtingswaarde (kans) van een gebeurtenis wordt gekenmerkt door een beperkt aantal labels: ‘vaak’, ‘geregeld’, ‘waarschijnlijk’, en ‘mogelijk’. Om beter grip te krijgen op deze gevoelsmatige labels, zijn hieraan herhalingsfrequenties gekoppeld. Denk aan bijvoorbeeld 1 maal per jaar of 100 maal per jaar. Op deze wijze wordt ieder asset (onderdeel van de openbare ruimte) gelabeld met een risicoprofiel: zeer hoog risico, hoog risico, matig risico en laag risico. Zo’n label is feitelijk een momentopname van het tijdstip van beoordeling. Aanpassingen van de asset zelf, het systeem en/of omgeving kunnen aanleiding zijn om het risicoprofiel te herzien. Dit is een dynamisch proces, waarbij een periodieke ‘herijking’ van de risicoprofielen ook goed is om ‘gevoel’ te blijven houden bij de asset. (red. zie ook bijlage 3; “voorbeeld risicomatrix model Dordrecht”)

Beheerprofielen

Een zeer hoog risico betekent voor de beheerder dat er een belangrijke mate van urgentie aanwezig is. Hierbij ligt het accent op intensief preventief onderhoud (voorkomen schade) ter voorkoming van uitval van assets in de openbare ruimte. Daarentegen geldt voor een laag risico dat volstaan kan worden met correctief onderhoud (herstellen schade) omdat eventuele beheeractie niet cruciaal is.

Middelen

Op basis van het inzicht dat wordt verkregen aan de hand van de risicoprofielen kunnen (meerjaren) ramingen worden gemaakt voor de beheermaatregelen. Deze ramingen vormen de basis van de begroting van de gemeentelijke programmabegroting. Hierdoor worden de middelen ten opzichte van het normgericht en rationeel werken anders ingezet.

Dit systeem van risicobewust beheer is landelijk nog niet uitontwikkelt. Toch blijkt uit de eerste resultaten van “koplopende gemeenten” (o.a. Dordrecht en Rotterdam) dat deze risicobewuste aanpak in het wegbeheer niet leidt tot onveilige situaties en onverantwoorde risico’s. Ofwel, het accepteren van enige onzekerheden heeft niet geresulteerd in meer ongevallen, meer hinder door geluid of trillingen, meer afsluitingen/omleidingen van routes, imagoschade of onverzekerde schadeclaims. Wel heeft de aanpak een kostenverlagend effect op de prognoses als het gaat om kosten van grootonderhoud en vervanging op langere termijn. Deze prognoses werden, ook door de gemeente Steenwijkerland, tot nu toe enkel gebaseerd op traditioneel landelijk gehanteerde gedragsmodellen en technische normkosten.

In het voorliggende beleidsplan kiezen wij er voor om samen met de gemeenteraad gefaseerd een risicobewuste aanpak voor het grootonderhoud en de vervangingsopgave in het wegennet van de gemeente Steenwijkerland te ontwikkelen en te introduceren. Met als doelstelling om deze aanpak in 2017 en 2018 voor Steenwijkerland toepasbaar te maken en voor het eerst toe te passen in het MeerJarenProgramma voor het wegenonderhoud voor de periode 2019-2022. Ook de daaraan gekoppelde investeringsvoorstellen betreffende onderhoud, vervanging en update van het wegennet zullen wij risicobewust opstellen en onderbouwen.

Vooruitlopend op de uitkomsten, en de exacte financiële effecten van deze aanpak, achten wij een zogenaamd risicoprofiel “Laag” acceptabel. Zo worden middelgrote en grote risico’s als het gaat om veiligheid, overlast, bereikbaarheid, imago, financiën en schadeclaims voorkomen.

Daarom zetten wij voor de langere termijn in op een risicobewuste aanpak voor grootonderhoud en vervanging van verhardingen in combinatie met creatief ondernemerschap als het gaat om:

- ***levensduur verlengende investeringen in wegbeheer***
- ***integratie van gemeentelijke uitvoeringsprogramma’s in de fysieke openbare ruimte***
- ***verbinding met initiatieven van inwoners/ondernemers/overige partijen/instanties***
- ***flexibele bekostiging van het grootonderhoud wegen; “voorziening onderhoud wegen”***
- ***samengestelde financiering voor investeringen in de update van het wegennet.***

Alle kostenprognoses in dit plan voor de langere termijn (ná 2021) zijn daarop gebaseerd.

Hoofdstuk 4; MeerJarenProgramma Wegbeheer 2017-2020

Voor alle te treffen maatregelen in het gemeentelijke wegbeheer voor de periode 2017 tot en met 2020 is een planning opgesteld. Dit MeerJarenProgramma Wegbeheer is in onderstaande tabel weergegeven.

(bedragen in € 1.000,-). Daarnaast is voor 2021 de prognose op basis van cyclisch onderhoud weergegeven.

Maatregel	2017	2018	2019	2020	2021
Dagelijks beheer	275	240	240	240	240
• regulier onderhoud	195	195	195	195	195
• inspecties, wegenlegger, c.a.	105	70	70	70	70
• inkomsten	-25	-25	-25	-25	-25
Groot onderhoud	1190	1014	1343	1134	669
• wegen met elementenverharding	266	195	995	278	
• wegen met asfaltverharding	774	769	323	831	
• uitvoeringsagenda Steenwijk Centrum	150	50	25	25	
Investerings; levensduurverlenging	447	381	162	187	
• wegen met asfaltverharding	447	381	162	187	
Investerings; vervanging / update	541	296			
• Kallenkote Subsidie provincie	480 -177				
• Steenwijk West, Tukseweg, Zicher	123				
• Beltschutsloot	35				
• Lageweg	80				
• Arembergerweg		296			
Investering; versterking berm		504	504	504	636
• Actieplan Veilige Bermen '18-'21					
• Zie bijlage 2		504	504	504	636

Het programma is gebaseerd op:

- de periodieke technische weginspecties, laatstelijk uitgevoerd in het najaar van 2016
- de in dit plan gestelde kwaliteitsdoelstellingen uit oogpunt van beeld- en technische kwaliteit
- de integrale planning van de meerjarenprogramma's voor
  - verkeer en verkeersveiligheid
  - waterhuishouding en riolering
  - wegbeheer
- de inspecties van berm schade, uitgevoerd in het najaar van 2016

Dit MeerJarenProgramma Wegbeheer is de basis voor de komende jaar- en meerjaren-programma-begroting, en kan als "VOORLOPIG" worden beschouwd in het geplande overleg en de beoogde samenwerking met de PBW's.

Hoofdstuk 5; Financiën

Exploitatie dagelijks beheer (“onderhoud op maat”)

In 2017 is eenmalig rekening gehouden met het opstellen van een nieuwe en digitale wegenlegger. In het voorliggende MeerJarenProgramma Wegbeheer is rekening gehouden met actualisatie van de onderhoudsbijdrage aan Prorail (voor spoorwegovergangen en geluidswallen). De inkomsten van degeneratiekosten vallen de laatste jaren hoger uit dan begroot. Daarom is het verantwoord om structureel extra inkomsten te begroten. Per saldo geeft dit een positief resultaat van € 19.000. Bij de PPN 2018-2021 zal worden voorgesteld dit structurele voordeel te verwerken in de begroting waarna een integrale afweging plaats zal vinden.

Voorziening grootonderhoud wegen (“onderhoud op maat”)

De kosten van het MeerJarenProgramma Wegbeheer voor het grootonderhoud wegen passen per saldo in de reguliere exploitatie van het wegbeheer, zoals die is opgenomen in de vigerende programmabegroting 2017-2020. Om meer flexibel op externe factoren, initiatieven en het creatieve ondernemerschap in het wegbeheer (zie hoofdstuk 3) in te kunnen spelen wordt voor de bekostiging een “voorziening” ingericht. Vergelijkbaar met de voorziening zoals die is ingericht ter bekostiging van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De in exploitatie opgenomen budgetten voor grootonderhoud van het wegennet worden in deze periode als storting in de voorziening aangewend. Een dergelijke voorziening wordt bij voorkeur ingericht voor een periode van 10 jaar. Zoals aangegeven wordt vanaf 2021 een stijging van de kosten voor grootonderhoud van het wegennet voorzien. Daarom is in een eenmalige aanvullende storting van € 1.500.000,- noodzakelijk voor een volledig sluitende voorziening voor de periode van 2018-2027. Het verloop van de voorziening is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen in € x 1.000):

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	totaal
Exploitatie	1.316	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	13.466
Storting	0	1.500	0	0	0	0	0	0	0	0	1.500
Onttrekking	1.190	1.015	1.343	1.134	668	1.596	2.056	719	3.480	1.758	14.959
Saldo	126	1.961	1.968	2.184	2.866	2.620	1.914	2.545	415	7	-0-

De eenmalige storting zal bij eerstvolgende begrotingswijziging worden opgenomen in de vigerende jaar- en meerjaren programmabegroting. Bij de PPN 2018-2021 zal worden voorgesteld een eenmalige storting van € 1.500.000 in de voorziening groot onderhoud te doen, waarna een integrale afweging plaats zal vinden.

Investeringsplan (“wegennet up to date”)

In het voorliggende MeerJarenProgramma Wegbeheer zijn drie maatregelen opgenomen die als investering zijn aangemerkt:

- levensduurverlenging tbv uitstel vervanging
- vervanging als onderdeel van integrale ruimtelijke en verkeersveiligheidsprojecten
- versterking bermen onveilige plattelandswegen

ad 1. Levensduurverlenging

Door te investeren in levensduurverlengende maatregelen op asfaltwegen kan de doorgaans kostbare vervanging van de gehele wegconstructie worden uitgesteld voor een periode van minimaal 10 jaar. De

cumulatieve kapitaalslasten van deze levensduurverlenging zijn lager dan die van een investering in een volledige wegreconstructie.

De maatregelen worden in de vorm van verzaamd grootonderhoud uitgevoerd. De meerkosten ten opzichte van de grootonderhoudskosten worden gezien als investering.

De in het MeerJarenProgramma wegbeheer geplande investeringen, en de daaruit voortvloeiende (cumulatieve) kapitaalslasten (rente /3% en afschrijving / 20 jaar) zijn in onderstaande tabel weergegeven (bedragen in € x 1.000):

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Investering	447	380	162	187	142	399	514	179	870	439
Kapitaalslasten	36	30	13	15	11	32	41	14	70	35
Cumulatief	36	66	79	94	105	137	178	192	262	297

Hiertoe zal bij de PPN 2018-2021 een voorstel worden gedaan deze bedragen te verwerken in de begroting, waarna een integrale afweging zal plaatsvinden. De kapitaalslasten die voortvloeien uit de investeringen in 2017 zijn voornamelijk bekostigd uit de exploitatie van wegen.

ad2. Vervanging/renovatie verhardingen in integrale projecten

In het MeerJarenProgramma Wegbeheer zijn, in samenhang met het MeerJarenProgramma Verkeer en Veiligheid, een aantal integrale vervangings- en verkeersprojecten opgenomen. Deze zijn aangemerkt als investeringen. Vanuit de exploitatie van het wegbeheer wordt bijgedragen in de bekostiging van deze (eenmalige) investeringen, zoals is aangegeven in onderstaande tabel (bedragen in € x 1.000):

Projecten	2017	2018
Kallenkote	480	
Steenwijk West, Tukseweg, Zicher	123	
Beltschutsloot	35	
Lageweg	80	
Subtotaal	718	
Af: Bijdrage provincie Kallenkote	-177	
Arembergerweg		296
Totaal	539	296
Kapitaalslasten	43	24
Cumulatief	43	67

Door veranderde begrotingsvoorschriften zal op deze investeringen afgeschreven moeten worden. Bij de PPN 2018-2021 zal worden voorgesteld deze bedragen structureel te verwerken in de begroting, waarna een integrale afweging plaats zal vinden.

ad 3. Versterking bermen onveilige plattelandswegen

In het MeerJarenProgramma Wegbeheer is, in samenhang met het MeerJarenProgramma Verkeer en Veiligheid, het actieplan "Veilige Bermen 2018-2021" opgenomen. Het betreft de verbreding van de rijbaan en/of de versterking van de aanliggende bermen van (te) smalle plattelandswegen. De werkzaamheden worden als aanvullende maatregel in combinatie met het geplande grootonderhoud aan dezelfde wegen uitgevoerd. Deze aanvullende maatregelen zijn aangemerkt als investering. Deze investeringen, en de daaruit voortvloeiende (cumulatieve) kapitaalslasten (rente / 3% en afschrijving / 20 jaar) zijn in onderstaande tabel weergegeven (bedragen in € x 1.000):

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Investering	504	504	504	636	636	636	636	636	636
Kapitaalslasten	40	40	40	51	51	51	51	51	51
Cumulatief	40	80	120	171	222	273	324	375	426

Hiertoe zal bij de PPN 2018-2021 een voorstel worden gedaan deze bedragen te verwerken in de begroting, waarna een integrale afweging zal plaatsvinden.

Bijlage 1 A; Meerjarenplan Groot Onderhoud Wegen 2017-2020

Planjaar			
■	Asfalt 2017	93.052 m2	26%
■	Asfalt 2018	58.281 m2	16%
■	Asfalt 2019	102.633 m2	29%
■	Asfalt 2020	93.761 m2	26%
■	Asfalt Later	9.165 m2	3%
	TOTAAL	356.892 m2	
■	Elementen 2017	30.557 m2	33%
■	Elementen 2018	17.925 m2	19%
■	Elementen 2019	19.958 m2	21%
■	Elementen 2020	19.568 m2	21%
■	Elementen Later	5.915 m2	6%
	TOTAAL	93.923 m2	

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Som van Kosten_aangepast Rijlabels	Kolomlabels				Eindtotaal
	2017	2018	2019	2020	
Asfalt	836.968	832.109	1.075.242	898.084	3.642.402
Aan Zee	3.290				3.290
Akkerweg	11.235				11.235
Arembergerweg				9.084	9.084
Baarsweg		8.868	13.058	31.285	53.211
Bakkersveld	10.690				10.690
Basserweg		14.253		17.695	31.948
Belterweg	4.723	12.693	3.635	7.573	28.624
Bergkampen			37.583	1.069	38.653
Binnenpad	11.614	763	11.977	994	25.348
Binnenweg		25.144	30.247	20.697	76.088
Blankenhammerweg				405	405
Blokzijldijk	494				494
Boslaan	5.403				5.403
Bouwdijk		18.058	10.808		28.865
Brauweringen				12.088	12.088
Bultweg		17.924		5.047	22.971
Buurtsteeg			24.862		24.862
Cornelisgracht				12.652	12.652
De Auken		67.763			67.763
de Hare		21.992			21.992
De Hoogte				1.279	1.279
De Rietlanden				22.706	22.706
De Weijert			16.559		16.559
De Wulpen				3.099	3.099
Dijklaan	1.356				1.356
Dolderweg				14.545	14.545
Ds. J.J. Ketstraat	3.113				3.113
Ds. T.O.Hylkemaweg	2.938				2.938
Duinigermeerweg				33.055	33.055
Duivenslaagte				31.050	31.050
Dwarsgracht	1.085		387	5.600	7.071
Dynselakker	6.492				6.492
Gagelsweg			7.318		7.318
Gasthuisdijk				59.003	59.003
Gelderingen			3.975		3.975
Geythoornweg				34.089	34.089
Gheerdinge			20.124		20.124
Gruttoweg		45.662	26.948	23.062	95.672
Hammerdijk		550		65.746	66.296
Hareweg	88.423	549			88.972
Haven	27.137				27.137
Havendijk	42.075	129.858			171.933
Heetveld			24.617	17.578	42.195
Hesselingendijk			41.155	13.137	54.292
Heuvenpad			39.671		39.671
Hilligerspoortweg		33.124			33.124
Hoogeweg			30.810		30.810
Hoodijk		14.584	10.181		24.765
Hooiweg	5.157				5.157
Horstweg		848	7.160		8.008
Houthaven			12.301		12.301

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

IJsselhammerweg	18.920		12.055	8.148	39.123
Jonenweg	8.451			2.153	10.604
Kadoelen	3.104				3.104
Kalenberg Zuid	1.038		1.515	109	2.661
Kalenberg-Noord	2.345		8.267		10.612
Kallenkote	9.907				9.907
Kallenkoterallee	2.349			7.524	9.873
Kanaalweg	103.899			8.015	111.914
Kapelweg	14.058				14.058
Kerkweg	4.701				4.701
Kerspelweg	13.337				13.337
Kloostersteeg		15.220		18.343	33.563
Koematen			46.008		46.008
Koningin Wilhelminalaan	17.051		30.237	22.653	69.942
Kooiweg		39.382		14.152	53.534
Koterhoek				1.633	1.633
Laan van Toutenburgh			8.169	810	8.980
Lage Egge	13.080				13.080
Lageweg				3.701	3.701
Lakeweg			29.265		29.265
Looweg			22.746		22.746
Maaiensteeg				1.510	1.510
Markerbroekweg		28.759	30.816		59.575
Meenteweg			48.647		48.647
Meerweg				3.052	3.052
Meppelerweg	3.929	2.830		24.608	31.367
Middenbuurt			1.926		1.926
Middenweg	22.754		33.295	1.104	57.153
Moespot		1.134			1.134
Molenweg				2.110	2.110
Muggenbeet			9.568		9.568
Nieuwe Gagels	3.522				3.522
Noorderpad	1.332				1.332
Noordwal	21.212	3.248			24.459
Oldemarktseweg	76.517		3.777		80.294
Oosterpaasloërweg				2.495	2.495
Oudeweg	948		465	1.214	2.626
Paasloër Allee			25.424		25.424
Pad Driewegsluis			1.343		1.343
Parallelweg				11.483	11.483
Pollesteeg	5.082				5.082
Prins Willem Alexanderlaan			4.676		4.676
Rondebroek		28.830			28.830
Schansweg			12.811	7.864	20.674
Scheerwolderweg			42.737		42.737
Schutsloterpad	7.006	5.306	3.649	548	16.509
Sportlaan	1.327				1.327
Steenakkers		30.193		3.043	33.236
Steenwijkerdiep-Noord		21.666	71.316		92.982
Steenwijkerdiep-Zuid	42.236		31.163	30.941	104.341
Steenwijkerweg				110.290	110.290
't Goor			10.166		10.166
Thijendijk			21.452		21.452
Thijlingerhof		19.462	41.779		61.241
Thijssengracht				90.697	90.697

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Troelstrastraat	15.604				15.604
Tukseweg			2.523	784	3.307
Van Karnebeeklaan			4.180	2.688	6.868
Veenlanden	1.364				1.364
Veldhuisweg	100.531				100.531
Veneweg	58.900			31.460	90.361
Voshoek			31.552		31.552
Vosjacht	4.666				4.666
Vredenburg			3.086		3.086
weg van Rollecate	1.067		1.194	365	2.627
Wetering West				28.210	28.210
Witte Paarden	16.490			1.710	18.200
Woldlakeweg		102.904		7.670	110.574
Worstdijk		120.543	38.101	1.746	160.390
Wyberbuurseweg			25.553		25.553
Zomerdijk	13.499		7.930		21.429
Zuiderpad	1.518		949	2.712	5.179
Zuiderzeeweg			33.523		33.523
Asfalt LVM	447.349	380.841	162.303	187.174	1.177.667
Bramenweg	37.349				37.349
Hammerdijk		107.826			107.826
Hevenweg				114.073	114.073
Kuinderdijk			162.303		162.303
Polderweg		64.765			64.765
Steenwijkerdiep-Noord		208.251			208.251
't Goor				73.101	73.101
Thijssengracht	225.473				225.473
Veldhuisweg	130.025				130.025
Voshoek	54.501				54.501
Elementen	284.595	210.947	352.461	300.822	1.148.825
A van Olphenstraat			5.471		5.471
Aan Boord				216	216
Aan Zee				735	735
Acaciastraat			812		812
Achter de Hare				11.649	11.649
Achterslagen			6.638		6.638
Achternveld		8.772			8.772
Achterweg		1.863			1.863
Admiraal de Ruyterstraat			566		566
Belterweg				13.241	13.241
Bentstraat				1.613	1.613
Bergsteinlaan		213			213
Bergweg		18.185			18.185
Beulakerpad				5.140	5.140
Beulakerweg				1.225	1.225
Bierkade				5.669	5.669
Binnenweg	805				805
Bisschopstraat				15.495	15.495
Blaankamp		1.306			1.306
Bloemstraat	542		10.945		11.487
Bonkenhaveweg				616	616
Bovenboerseweg				8.080	8.080
Burchtstraat	670				670
Burgemeester G W Stroinkweg		43.942			43.942
Burgemeester van Gerrevinklaan	2.639				2.639

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Clarenberglaan			17.456	17.456
Conincksweg		3.106		3.106
Cueperstraat			714	714
D(irk) v. d. Arestraat			3.392	3.392
de Braambrink	21.534			21.534
De Buitengracht			378	378
De Cartouwe			20.032	20.032
De Deukten			799	799
De dissel			1.041	1.041
De Elzen			958	958
de Kortten	4.160			4.160
de Rikking			2.154	2.154
de Veentjes	467			467
De Voorst			2.396	2.396
De Wal			682	682
De Werven			4.211	4.211
De Wilgen			576	576
De Wulpen		1.395		1.395
Dieptol			24.769	24.769
Doeveslag			4.009	4.009
Dr. Berend ten Broeckestraat			4.113	4.113
Ds A.C. van Raalteweg			195	195
Ds. J.J. Ketstraat			698	698
Ds. Schipperstraat		744		744
Duymaer van Twiststraat			488	488
Dwarsveld	422			422
Eiderberg		26.848		26.848
Frensensteeg			436	436
Gagelsweg			908	908
Gelderingen		831		831
Gierwal	170.742			170.742
Groenestraat			1.687	1.687
Haagswold			5.693	5.693
Harm Nijholtstraat	1.167			1.167
Havendijk	693			693
Heerweg		236		236
Henric de Cranestraat	1.405			1.405
Herenslagen			5.834	5.834
Het eemter			3.429	3.429
Het eenspan			1.999	1.999
Het Franse Pad			239	239
Het Goor			5.858	5.858
het Schar			10.027	10.027
het Walveld	1.562			1.562
Hildo Kropstraat			10.071	10.071
Hilligerspoortweg	2.387			2.387
Hofjes			1.729	1.729
Hogewal			1.907	1.907
Holthinge Campweg		7.334		7.334
Hoofdstraat	1.986			1.986
Hooiweg	329			329
Houtzagerijweg			2.353	2.353
Industrieweg	1.536			1.536
J(an) v. Dieststraat			1.443	1.443
J. van Raesfeldstraat			20.750	20.750

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Jan van Riebeeckstraat		14.100		14.100
Jonenweg			405	405
Kade			1.519	1.519
Kallenkoterallee		4.046		4.046
Kampland	311			311
Kapelweg			1.245	1.245
Kerklaan			1.194	1.194
Kerkplein			8.779	8.779
Kerkweg			417	417
Klaas Muisstraat	459			459
Kloosterkamp			7.150	7.150
Kloosterweg			2.442	2.442
Koningsland		1.041		1.041
Kornputsingel		80.851		80.851
Korte Venen		1.440		1.440
Koterhoek		13.383		13.383
Kruisstraat	551			551
Landpoortsteeg			1.201	1.201
Lange Pad	11.663			11.663
Langesloot		28.606		28.606
Leeuwte			15.395	15.395
Lijnbaan		3.706		3.706
Lijsterbesstraat		2.948		2.948
Mariënwold		877		877
Marktpluin	7.925			7.925
Matthijs Kiersstraat		8.938		8.938
Mauritsstraat			569	569
Meenteweg	5.951			5.951
Middenweg		1.384		1.384
Monnikenweg			14.863	14.863
Nieuwe Gagels		1.177		1.177
Nieuwe Onnastraat		15.042		15.042
Nieuwstad	1.286			1.286
Oldemarktseweg		12.963		12.963
Oostercluft		4.942		4.942
Opdijk	3.409			3.409
Ossenzijlerweg	214			214
Oyershoeve		2.867		2.867
P.C. Hoofstraat		2.023		2.023
Paasweide		2.186		2.186
Pampus	718			718
Pastoor Muitelemanstraat		1.623		1.623
Platteweg	3.793			3.793
Preistingestraat		9.092		9.092
Prins Mauritsshof		348		348
Prins Willem Alexanderstraat			392	392
Prinses Beatrixstraat		1.401		1.401
Prinses Christinastraat		3.265		3.265
Prinses Irenestraat		2.309		2.309
Prinses Margrietstraat		5.725		5.725
Rietweg	5.519			5.519
Ronde Blesse		4.371		4.371
Rudolf van Diepholtstraat			5.141	5.141
Sasplein	3.750			3.750
Schaepmanstraat		1.897		1.897

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Scholestraat		6.072	6.072
Schoolweg	1.514		1.514
Schuit		52.562	52.562
Sleep	333		333
Slingerbos		422	422
Slingerpad		5.453	5.453
Sportlaan		1.374	1.374
Stationsstraat		245	245
Steenwijkerdiep		21.076	21.076
Steenwijkerweg	968		968
Stroomdal		3.045	3.045
Stuwwal		557	557
't Butent	15.860		15.860
't Slingerland	2.110		2.110
't Strand	2.096		2.096
't Westert	1.279		1.279
Telwal	344		344
Ten Holthweg		232	232
Thijendijk	41.386		41.386
Van der Gootplantsoen		8.044	8.044
Van Haersoltelaan		879	879
Van Isselmudenstraat		2.343	2.343
Van Ommenstraat		4.998	4.998
Van Smirrenstraat		317	317
Verlaatseweg		649	649
Vosjacht		1.529	1.529
Vredenburg	3.630		3.630
Vrijthof		1.025	1.025
Waardeel		7.467	7.467
Weerdijk	2.472		2.472
weg van Rollecate		2.266	2.266
Wendakker		2.525	2.525
Westercluft		15.819	15.819
Westwijkstraat		3.946	3.946
Weth. Vosstraat		9.216	9.216
Wheeme		1.463	1.463
Wicher Huismanstraat	1.505		1.505
Wilhelminastraat		1.385	1.753
Willem Lodewijkhof		222	222
Zuiderkade		1.661	1.661

Bijlage 1B Overzicht wegen in Meerjarenplan Grootonderhoud Wegen 2017-2020

Project	1.538.248	358.476	20.716	1.917.440
Aastraat	15.051			15.051
Anjelierstraat		-		-
Arembergerweg		296.416		296.416
Bergweg	20.145			20.145
Berkenlaan	-			-
Bloemstraat		38.560		38.560
Kallenkote	480.000			480.000
Lageweg	900.000			900.000
Meidoornlaan	-			-
Mr. Zigher ter Steghestraat	30.000			30.000
Piet Heinstraat		-		-
Rembrandtstraat			20.716	20.716
Tukseweg	58.052			58.052
van Speykstraat		23.500		23.500
Wilgenlaan	35.000			35.000
Eindtotaal	3.107.160	1.782.373	1.610.722	1.386.079
				7.886.334

**Bijlage 2; Actieplan Veilige Bermen
(opgenomen wegen groen gemarkeerd)**

Planjaar 2017 - 2020		
	Wegen	
	Inrichtingswensen	209.556 m
	Integrale aanpak inrichtingswensen	35.604m 16%

Bijlage 3; voorbeeld risicomatrix “model Dordrecht”

Risicomatrix Wegen

Bedrijfswaarden, Effect en Kans:

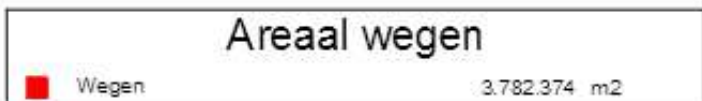
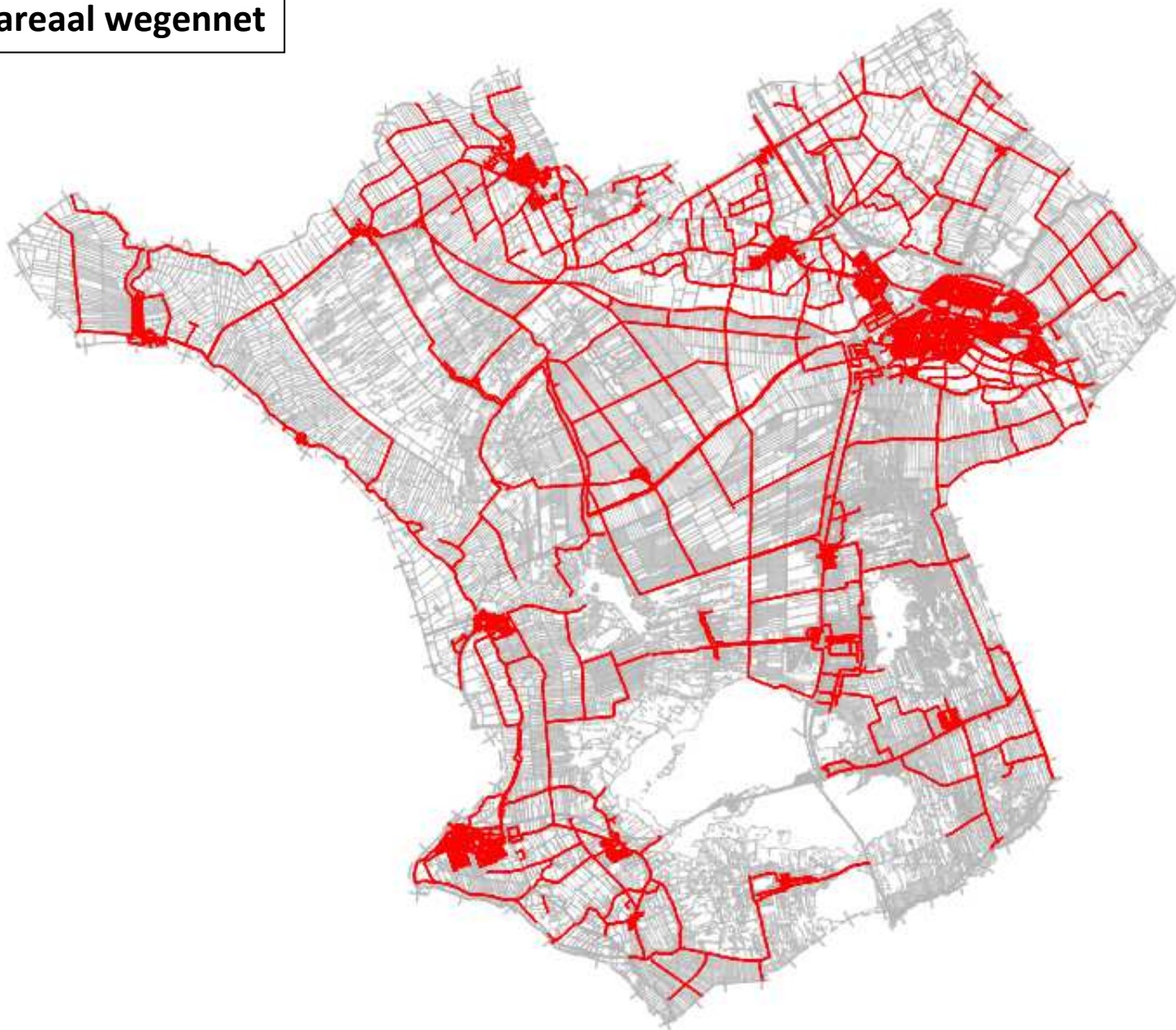
→ Verwaarloosbaar, Laag, Middel, Hoog, Onacceptabel

Bron: gemeente Dordrecht; “risico analyse wegen”; 2014-2019

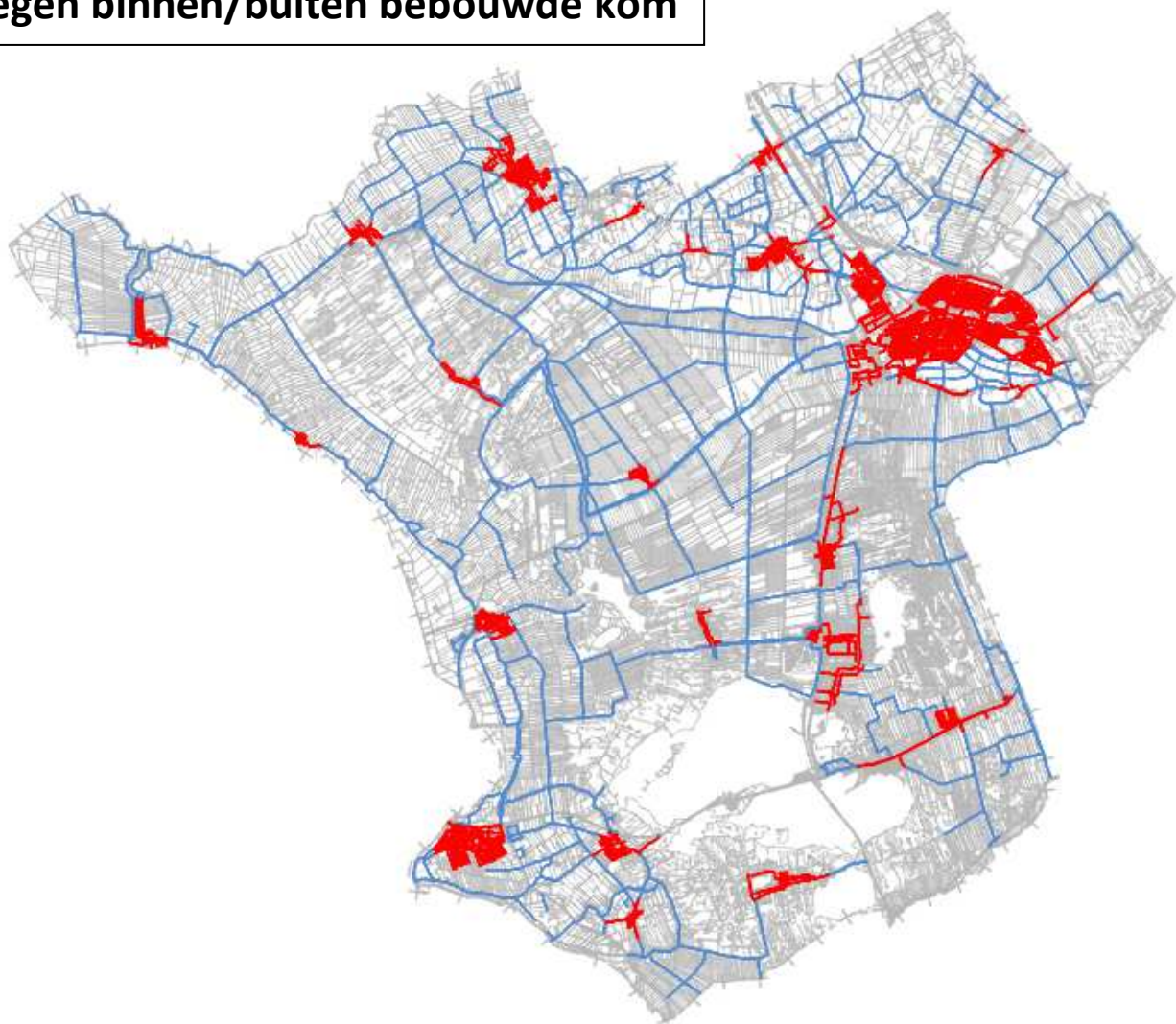
Veiligheid	Bedrijfswaarden					Kans	1 x / 50 jaar	> 1x / 50 jaar	> 1x / 10 jaar	> 1x / 5 jaar	> 1x / jaar	> 1x / maand
	Geluid- & trillingsoverlast	Bereikbaarheid	Imago	Financiën (schade claims)	Effect							
Ongevallen met codelijke afloop of zeer ernstig blijvend letsel	Overlast heeft effect op de fysieke en mentale gesteldheid van omwonenden.	wegvak langdurig afgesloten zonder omleiding. Niet toegankelijk voor voetgangers / fietsers.	regionale commotie (media aandacht, tv, krant, etc)	> € 100.000	5	Laag	Middel	Hoog	Onacceptabel	Onacceptabel	Onacceptabel	Onacceptabel
Ongevallen met ernstig letsel en langdurig verzuim	Overlast zorgt voor slaapverstoring.	wegvak kortdurend afgesloten zonder omleiding of wegvak langdurig afgesloten met omleiding of snelheid naar 15 km/h. Niet toegankelijk voor minder valide voetgangers / fietsers	regionale commotie (media aandacht, krant)	€50.000 - €100.000	4	Laag	Middel	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Onacceptabel
Ongevallen met letsel met verzuim (max. 1 maand)	Omwonenden ondervinden langdurig hinder door langrijdend verkeer.	wegvak kortdurend afgesloten met omleiding of wegvak langdurig afgesloten of snelheid naar 30 km/h. Fietsers / minder valide voetgangers ondervinden ernstige hinder.	locale commotie (berichtgeving politiek)	€20.000 - €50.000	3	Laag	Laag	Middel	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog
Ongevallen met gering letsel (EHO zonder verzuim)	Omwonenden ondervinden kortdurend (niet consequent) hinder door langrijdend verkeer.	wegvak kortdurend afgesloten of langdurig beperkte invloed snelheid. Meer oplettendheid bij voetgangers / fietsers.	enkele klachten, minimaal effect op imago	€2500 - €20.000	2	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Laag	Middel	Middel	Middel	Hoog
geen / nihil impact	geen / nihil impact	geen / nihil impact	geen / nihil impact	€0 - €2500	1	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Laag	Laag	Middel

Bijlage 4; themakaarten beleidsplan wegen Steenwijkerland

areaal wegnennet

wegen binnen/buiten bebouwde kom

Binnen / buiten bebouwde kom			
■	Binnen bebouwde kom	2.186.679 m2	58%
■	Buiten bebouwde kom	1.595.696 m2	42%
	TOTAAL	3.782.374 m2	

kwaliteit wegen inspectie

Kwaliteit			
	A+ (hoog)	1.611.959 m2	43%
	A (hoog)	1.424.347 m2	38%
	B (basis)	160.156 m2	4%
	C (laag)	75.288 m2	2%
	D (laag)	132.621 m2	4%
	Onbekend	378.003 m2	10%
	TOTAAL	3.782.374 m2	

integrale planning wegen en verkeer 2017-2020

Planjaar 2017 - 2020

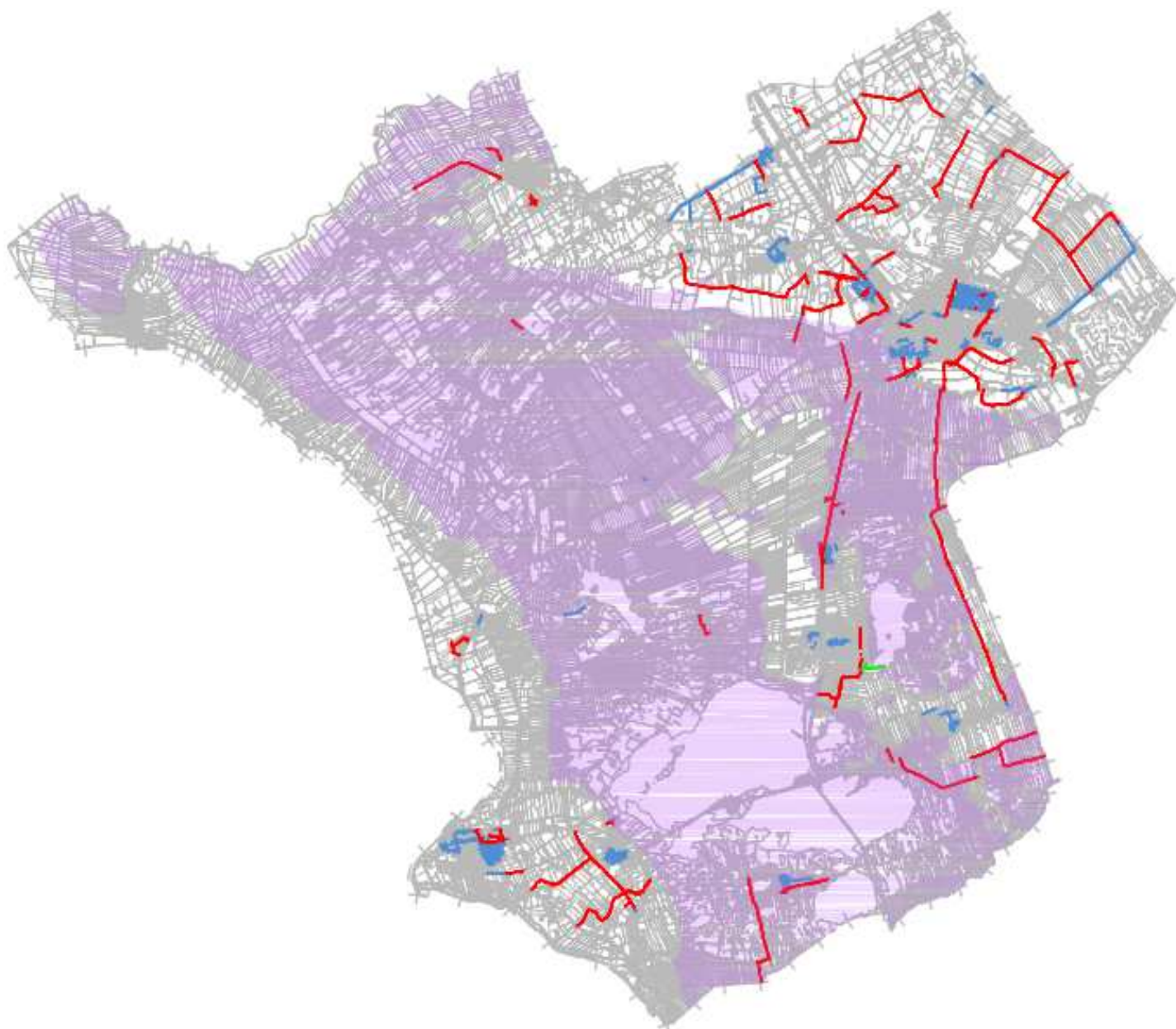
- Wegen
- Wensen verkeer
- integrale aanpak verkeer

integrale planning wegen en inrichtingsmaatregelen

Planjaar 2017 - 2020			
	Wegen		
	Inrichtingswensen	209.556 m	
	integrale aanpak inrichtingswensen	38.751 m	18%

Vervanging / levensduur verlengende maatregelen 2021 - 2030 in relatie met veenondergrond

Vervanging/levensduurverlengende maatregelen 2021 - 2030			
Laagveengebied			
Asfalt	341.480 m2	59%	
Elementen	232.744 m2	40%	
Beton	2.102 m2	0%	
TOTAAL	576.326 m2		

uitgevoerd grootonderhoud asfalt 2012-2016

Jaar van uitvoering		
■	Asfalt 2016	53.991 m2 16%
■	Asfalt 2015	88.142 m2 26%
■	Asfalt 2014	49.898 m2 15%
■	Asfalt 2013	66.733 m2 20%
■	Asfalt 2012	76.062 m2 23%
	TOTAAL	332.826 m2

wegtypen

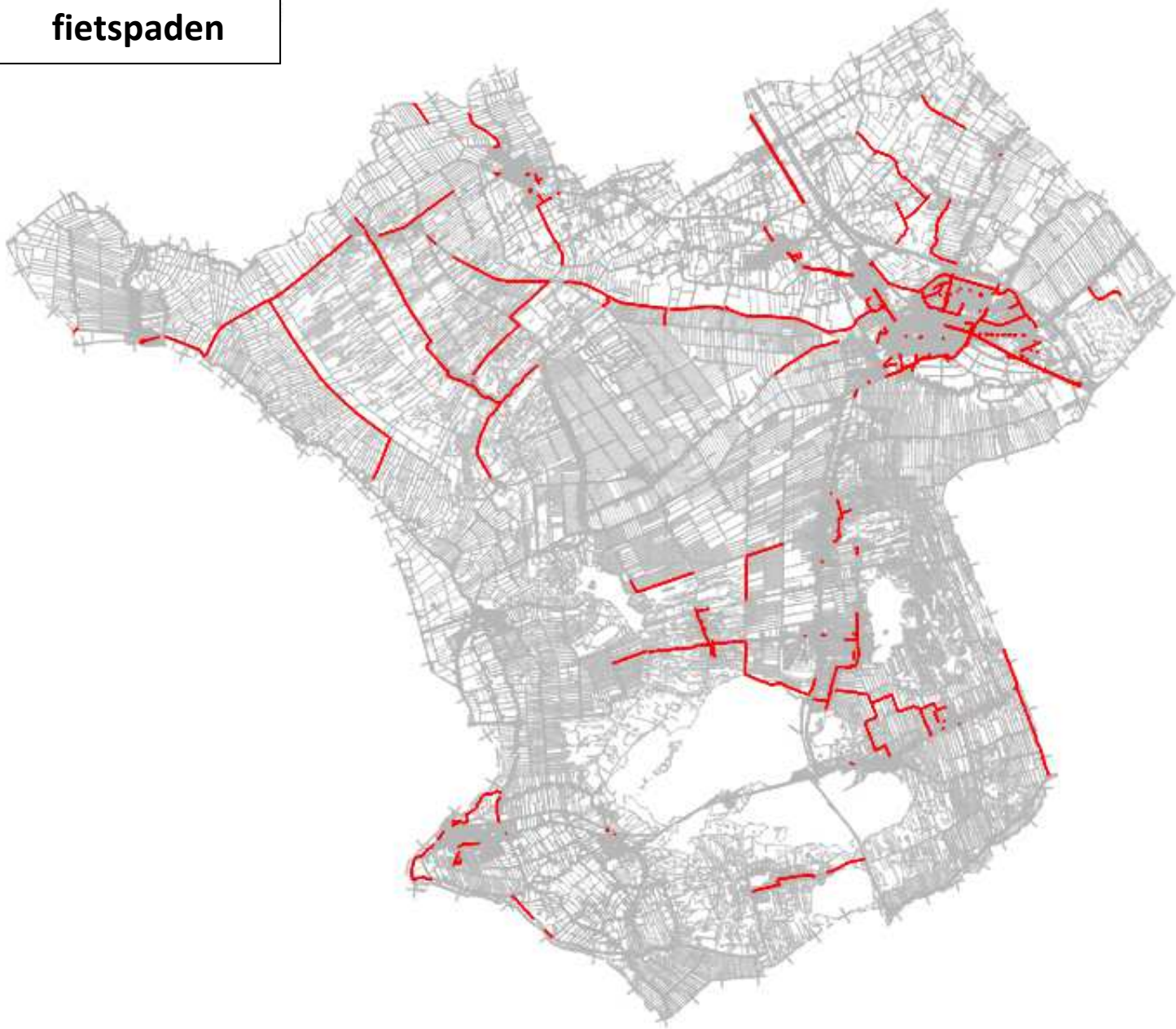

Wegtype			
3	Gemiddeld belaste weg	332.194 m2	9%
4	Licht belaste weg	1.620.232 m2	43%
5	Weg in woongebied	994.128 m2	26%
6	Weg in verblijfsgebied	521.302 m2	14%
7	Fietspaden	277.301 m2	7%
	Onbekend	37.217 m2	1%
TOTAAL		3.782.374 m2	

detail wegtypen; voorbeeld Middenweg / Oostercluft

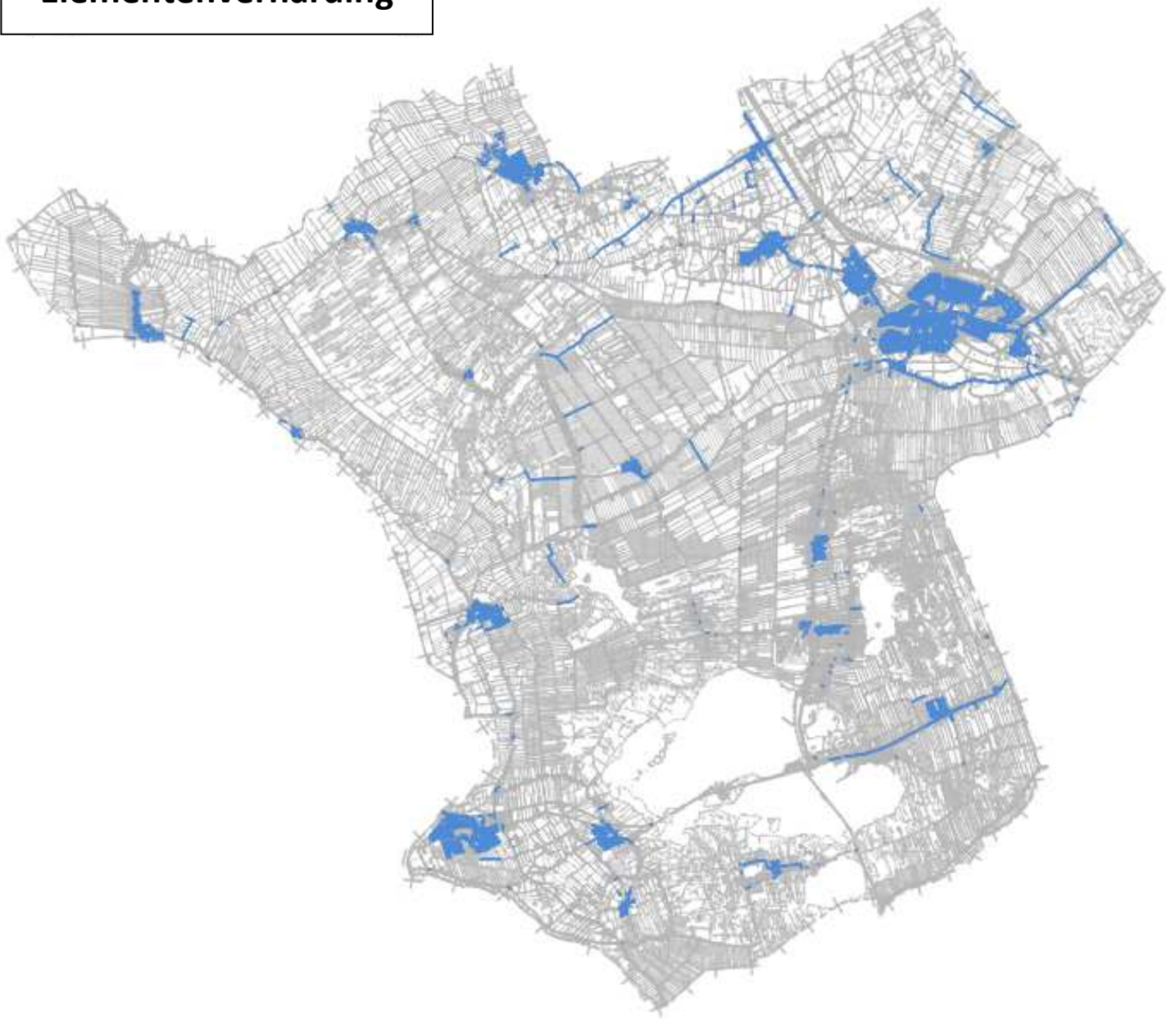

fietspaden

Fietspaden	
■ Fietspaden	277.301 m ²

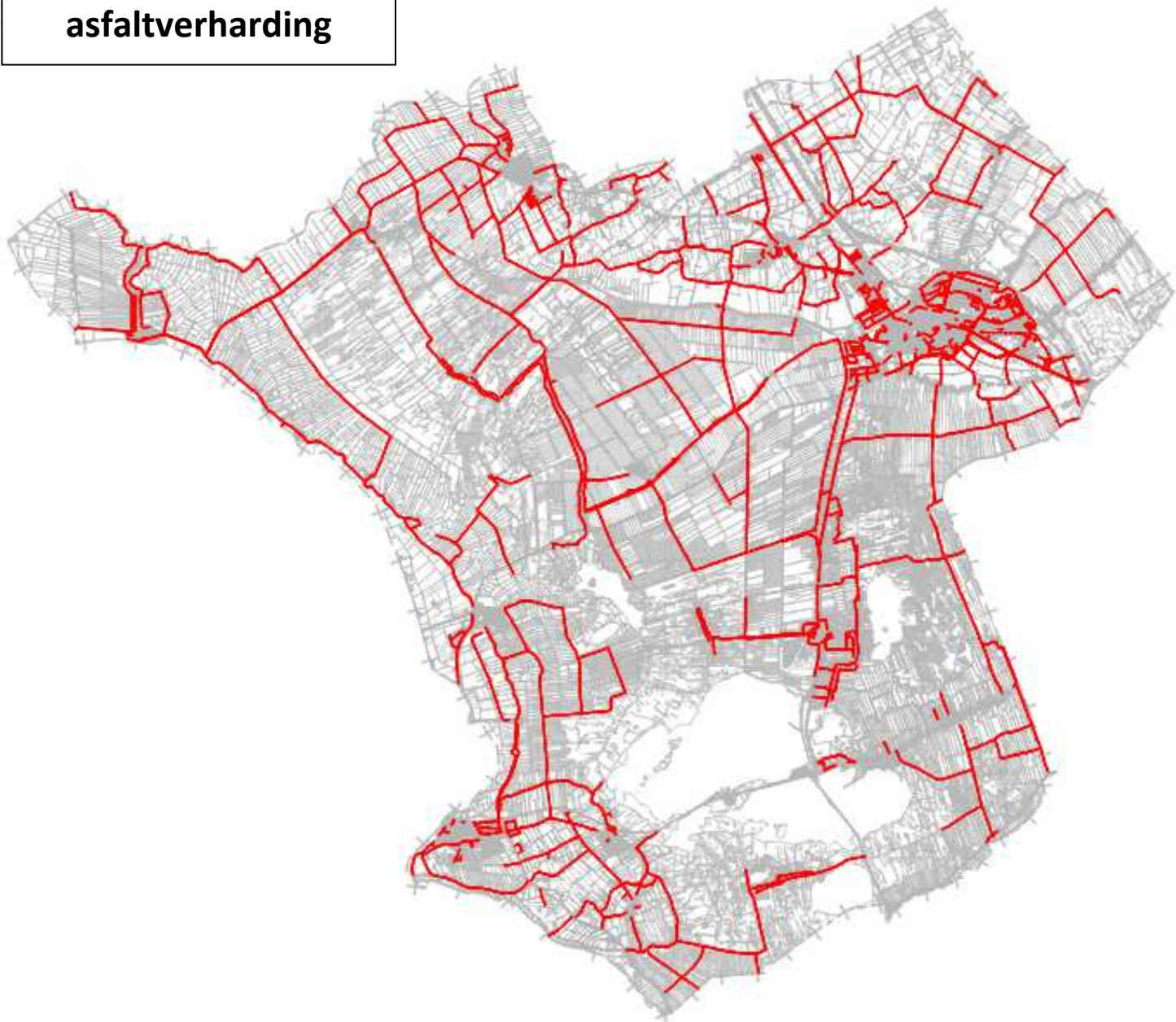
Elementenverharding

Verhardingssoort

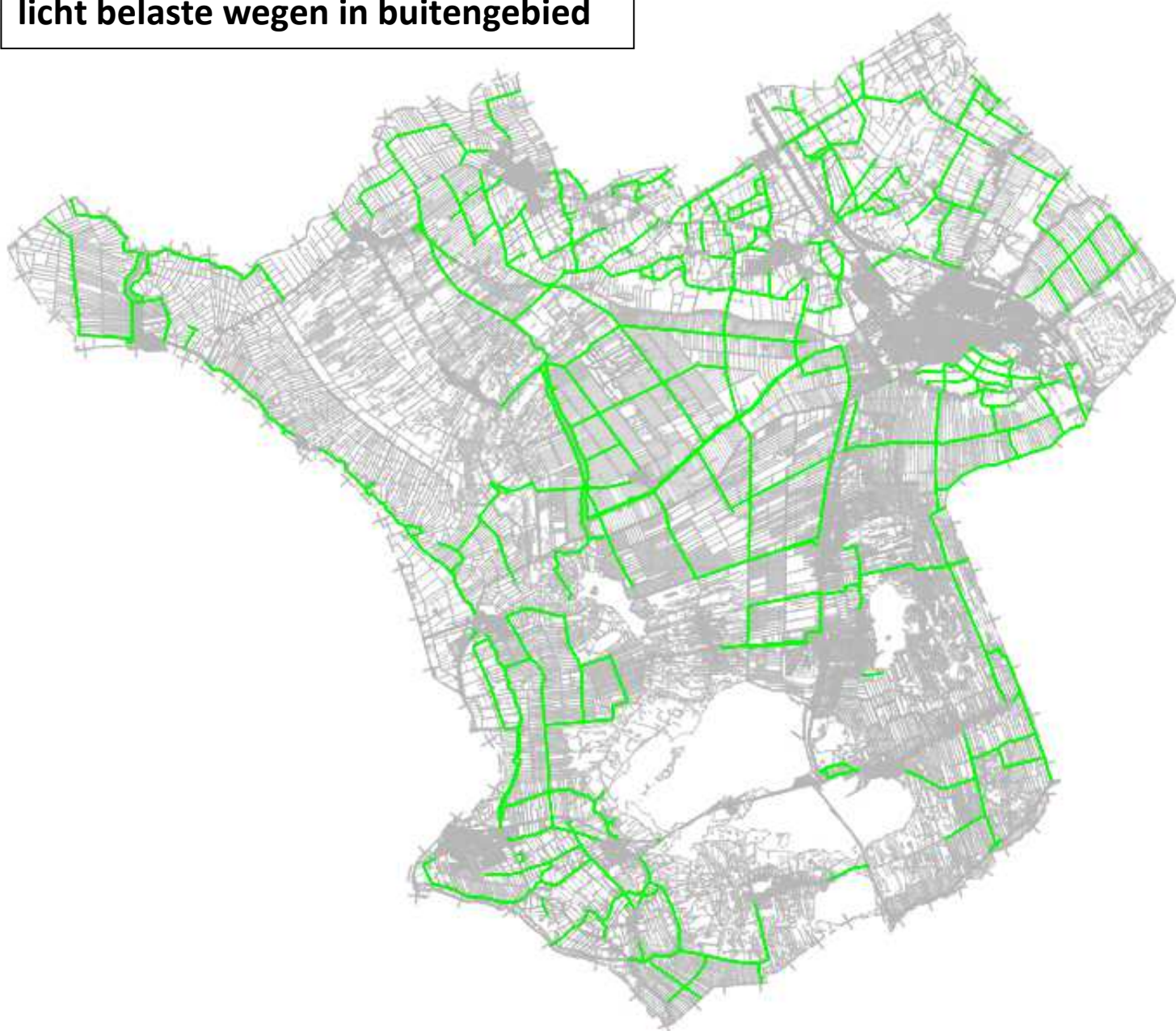
 Elementen	1.711.504 m ²
---	--------------------------

asfaltverharding

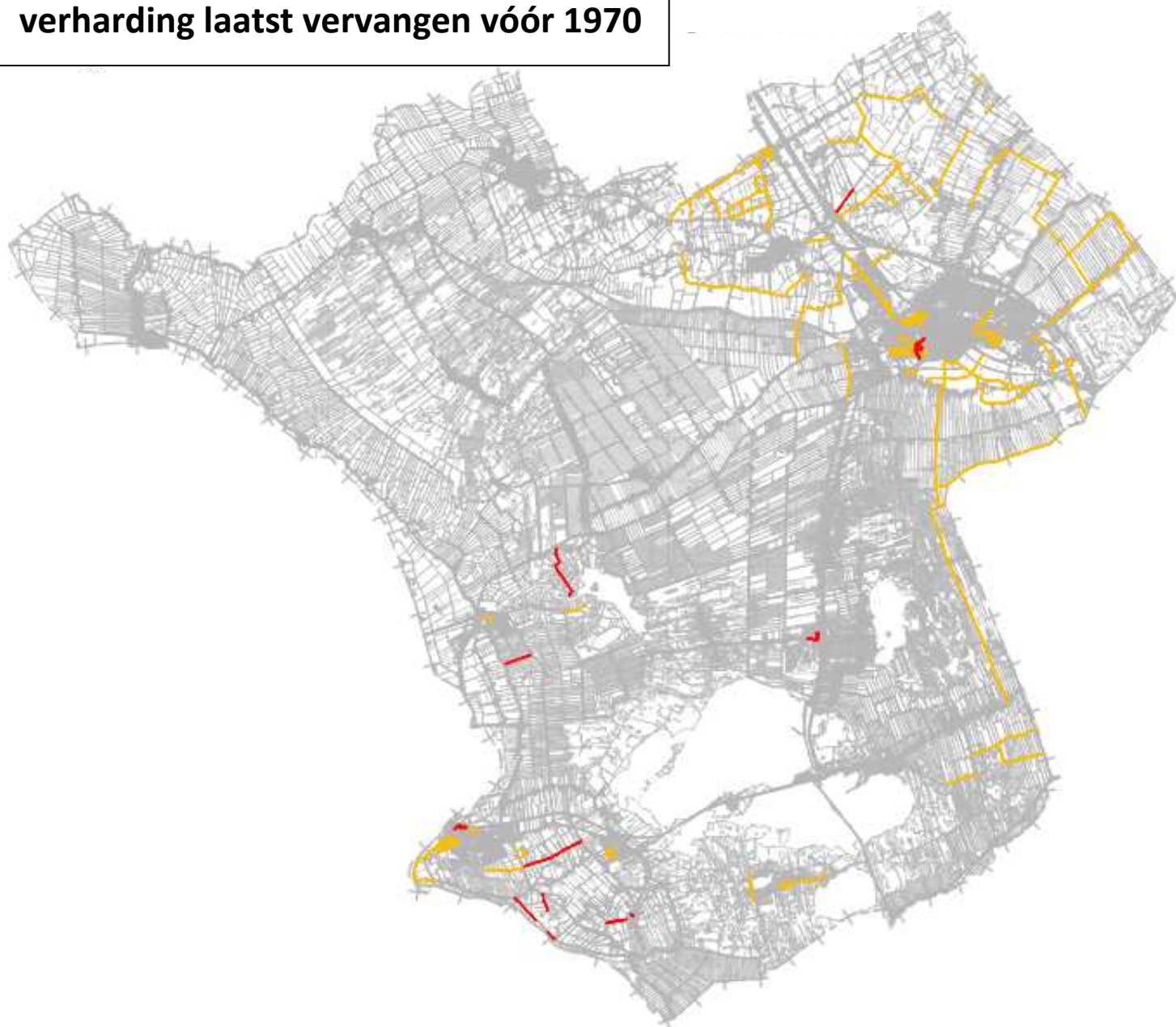
Verhardingssoort	
■ Asfalt	1.792.823 m ²

licht belaste wegen in buitengebied

Licht belaste wegen buiten kom
■ Licht belaste wegen buiten kom 1,285,559 m²

verharding laatst vervangen vóór 1970

Jaar van reconstructie of vervanging			
■	1950 - 1959	30.450 m ²	7%
■	1960 - 1969	399.248 m ²	93%
	TOTAAL	429.698 m ²	

COLOFON

Beleidsplan Wegen Steenwijkerland

Opgesteld door:

Openbare Werken Steenwijkerland

In nauwe samenwerking met:

Verkeer & Vervoer
Wijkcoördinatoren
Communicatie
GEO-DATA
Financiën

Eindredactie

Gert Ekkelenkamp (gemeente Steenwijkerland)
Kor Venhuizen (gemeente Steenwijkerland)
Ella Schipper (gemeente Steenwijkerland)
Gerrit Vloedgraven (interra maatwerk LLP)

Steenwijk / januari 2017